

Mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Za Školou 1, příspěvková organizace

Školní vzdělávací program

(školní kurikulum)

zpracován dle § 4 a 5, zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) ve znění pozdějších předpisů a dle RVP PV č.j. 32 405/2004-22

„Náš svět“

Ředitelka školy:

Mgr. Věra Miklušová

Zpracováno pedagogickým kolektivem na období:

2022 – 2027

Projednáno na pedagogické radě dne:

29.8.2022

Účinnost od:

1.9.2022

Obsah

I. ČÁST	3
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
1.1. Identifikační údaje – příspěvková organizace	3
1.2. Identifikační údaje o pracovišti - MŠ Za Školou	4
1.3. Identifikační údaje o pracovišti - MŠ Tylova	5
1.4. Identifikační údaje o pracovišti - MŠ U Zámku	6
1.5. Identifikační údaje o pracovišti - MŠ Tarnavova	6
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	7
2.1. Charakteristika příspěvkové organizace	7
2.2. Charakteristika pracoviště - MŠ Za Školou	9
2.3. Charakteristika pracoviště - MŠ Tylova	10
2.4. Charakteristika pracoviště - MŠ U Zámku	11
2.5. Charakteristika pracoviště - MŠ Tarnavova	12
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ	13
3.1. Analýza podmínek mateřské školy	13
3.2. Věcné podmínky	13
3.3. Životospráva	14
3.4. Psychosociální podmínky	14
3.5. Organizace vzdělávání	15
3.6. Řízení mateřské školy	16
3.7. Personální a pedagogické zajištění	16
3.8. Spoluúčast zákonných zástupců	17
3.9. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	17
3.10. Podmínky vzdělávání dětí nadaných	18
3.11. Podmínky vzdělávání dětí 2-3 letých	18
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ	19
4.1. Vnitřní uspořádání školy	19
4.2. Složení jednotlivých tříd	19
4.3. Organizace individuálního vzdělávání	20
4.4. Organizace distančního vzdělávání	20
5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	21
5.1. Vzdělávací cíle, záměry, filozofie	21
5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávání	21
5.3. Metody a formy vzdělávání	21
5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	22
5.5. Nadané dítě v mateřské škole	25
5.6. Vzdělávání 2-3 letých dětí	25
II. ČÁST	28
6. SEZNAM INTEGROVANÝCH TEMATICKÝCH BLOKŮ	28
6.1. Příroda kolem nás	29
6.2. Svátky a tradice	30
6.3. Naše město očima dětí	31
6.4. To jsem já, člověk	32
6.5. Víím, co je správné	33
6.6. Říše pohádek	34
7. TŘÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAMI	34
8. Evaluační systém školy	36
8.1. Plán evaluace	37
8.2. Využití evaluace	38

Přílohy:

1. Klíčové kompetence
2. Dílčí vzdělávací cíle
3. Očekávané výstupy

I. ČÁST

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

1.1. Identifikační údaje – příspěvková organizace

Název školy:	Mateřská škola Ostrava - Zábřeh, Za Školou 1, příspěvková organizace
Adresa školy:	Za Školou 1 Ostrava - Zábřeh, 700 30
Právní forma:	právní osoba - příspěvková organizace
Typ školy:	MŠ s celodenním provozem
Zřizovatel školy:	Statutární město Ostrava Městský obvod Ostrava – Jih Horní 3, Ostrava – Hrabůvka
Právní forma:	obec, IČ 00845451
Adresa zřizovatele:	Horní 3, Ostrava – Hrabůvka, 700 30
IČ školy:	750 298 55
IZO školy:	674 000 455
Ředitelka školy:	Mgr. Věra Miklušová
Telefon:	602 511 622
E-mail:	ms.zaskolou@seznam.cz
Personalistka školy a zástupce statutárního orgánu:	Elena Šarinová
Telefon:	725 059 525
E-mail:	personalistkazaskolou@seznam.cz
Ekonomka školy:	Aneta Mintěl
Telefon:	605 942 496
E-mail:	ekonomka@mszaskolou.cz
Vedoucí ŠJ pro MŠ Za Školou a MŠ Tylova :	Veronika Kučerová
Telefon:	770 136 967
E-mail:	jidelna-12@seznam.cz
Vedoucí ŠJ pro MŠ U Zámku a MŠ Tarnavova:	Ludmila Vlasaná
Telefon:	724 018 114
E-mail:	jidelna-34@seznam.cz
E-mail školy:	ms.zaskolou@seznam.cz
www stránky:	www.mszaskolou.cz
Součástí příspěvkové organizace:	1. MŠ Za Školou (s vlastní školní jídelnou) 2. MŠ Tylova (s vlastní školní jídelnou) 3. MŠ U Zámku (s vlastní školní jídelnou) 4. MŠ Tarnavova (s vlastní školní jídelnou)

Počet pedagogických zaměstnanců:	27 učitelek MŠ + 2 AP
Počet správních zaměstnanců:	21 (1 ekonomka, 1 personalistka, 8 uklízeček, 2 vedoucí ŠJ, 8 kuchařek a 1 chůva)
Kapacita MŠ - celková:	355 dětí (dle „zařazení do sítě škol)
Kapacita – využívaná:	305 dětí
Počet tříd:	13 tříd (z toho 2 logopedické třídy a 1 třída pro 2-3 leté děti)

Školní vzdělávací program (ŠVP): **NÁŠ SVĚT**

Od 1.1.2003 je škola právním subjektem - příspěvkovou organizací, která je sloučena ze 4 mateřských škol: MŠ Za Školou 1, MŠ Tylova 37, MŠ U Zámku 3 a MŠ Tarnavova 18. Příspěvková organizace byla zřízena usnesením Zastupitelstva města – Ostrava - Jih ze dne 19.9.2002, č. usnesení 1033/23. Do sítě škol byla zařazena od 1.1.2003 rozhodnutím Krajského úřadu Ostrava č.j. ŠMS/450/03/Mu ze dne 13.1.2003.

Mateřská škola poskytuje celodenní předškolní vzdělávání, školní stravování a závodní stravování.

1.2. Identifikační údaje o pracovišti - MŠ Za Školou

Název školy:	Mateřská škola Ostrava - Zábřeh, Za Školou 1, příspěvková organizace
Adresa školy:	Za Školou 1, Ostrava - Zábřeh, 700 30
Typ školy:	MŠ s celodenním provozem
Počet tříd:	4 třídy (z toho 2 běžné tř., 1 tř. pro 2-3 leté děti a 1 „zakonzervovaná“ třída
Počet dětí.	78 dětí (z toho 22 mladších 3 let)
Provozní doba:	6:00 – 16:30 hod
Ředitelka školy:	Mgr. Věra Miklušová
Telefon:	602 511 622
E-mail:	ms.zaskolou@seznam.cz
Zástupce ŘŠ pro MŠ Za Školou:	Mgr. Petra Richtárová
Telefon:	725 059 440
E-mail:	zastupkyne.zaskolou@seznam.cz
Vedoucí ŠJ při MŠ :	Veronika Kučerová
Telefon:	770 136 967
E-mail:	jidelna-12@seznam.cz
Ekonomka školy:	Aneta Mintěl
Telefon:	605 942 496
E-mail:	ekonomka@mszaskolou.cz

Personalistka školy: Elen Šarinová
 Telefon: 725 059 525
 E-mail: personalistkazaskolou@seznam.cz

Počet pedagogických zaměstnanců: 7 kvalifikovaných učitelek MŠ
 Počet správních zaměstnanců: MŠ - 8 zaměstnanců (1 ekonomka, 1 personalistka, 2 uklízečky a chůva)
 ŠJ - 3 zaměstnanci (1 vedoucí, 1 kuchařka a 1 pracovnice v provozu ŠJ),

Profilace MŠ Za Školou:

Mateřská škola pokládá základy klíčových kompetencí nutných pro praktický život a vedoucích k celoživotnímu vzdělávání. Prostřednictvím aktivního učení rozvíjí vlastní schopnosti, tvořivost, svobodu a osobnost dítěte.

1.3. Identifikační údaje o pracovišti - MŠ Tylova

Adresa mateřské školy: Tylova 37, 700 30 Ostrava – Zábřeh

Typ školy: MŠ s celodenním provozem

Počet tříd: 4 třídy (z toho 2 běžné tř. a 2 logo tř. pro děti se spec. vzděl. potřebami)

Počet dětí: 84 dětí (z toho 28 dětí se spec. vzděl. potřebami – vadami řeči)

Provozní doba MŠ: 6:00 – 16:30

Ředitelka školy: Mgr. Věra Miklušová
 Telefon: 602 511 622
 E-mail: ms.zaskolou@seznam.cz

Zástupce ŘŠ pro MŠ Tylova: Rychtářová Iveta
 Číslo telefonu MŠ: 724 049 005
 E-mail MŠ: mstylova@seznam.cz

Uč. pověřená zastupováním v nepřítomnosti zást. ŘŠ pro MŠ TY: Hana Glogovská

Vedoucí ŠJ při MŠ Tylova: Veronika Kučerová
 Telefon: 770 136 967
 E-mail: jidelna-12@seznam.cz

Ekonomka školy: Aneta Mintěl
 Telefon: 605 942 496
 E-mail: ekonomka@mszaskolou.cz

Personalistka školy: Elen Šarinová
 Telefon: 725 059 525
 E-mail: personalistkazaskolou@seznam.cz

Počet pedagogických zaměstnanců: 8 učitelek (z toho 4 uč. speciál. pedagožky) + 2 AP
 Počet správních zaměstnanců : MŠ – 2 uklízečky
 ŠJ – 3 zaměstnanci (z toho 1 ved.ŠJ, 1 kuchařka, 1 pomocnice v provozu)

Profilace MŠ Tylova:

Mateřská škola se zaměřuje na harmonický a všestranný rozvoj dítěte na základě subjektivního pocitu bezpečí a spokojenosti s důrazem na individuální přístup, mluvní projev a estetické cítění dítěte.

1.4. Identifikační údaje o pracovišti - MŠ U Zámku

Adresa mateřské školy:	U Zámku 3, 700 30 Ostrava – Zábřeh
Typ školy:	MŠ s celodenním provozem
Počet tříd:	3 třídy (z toho 2 třídy s kapacitou 22 dětí a 1 třída s kapacitou 21 dětí)
Počet dětí:	65 dětí
Provozní doba:	6:00 – 16:30 hod
Ředitelka školy:	Mgr. Věra Miklušová
Telefon:	602 511 622
E-mail:	ms.zaskolou@seznam.cz
Zástupce ŘŠ pro MŠ U Zámku:	Mgr. Jana Reiblová
Telefon:	725 059 590
E-mail:	ms.u-zamku@seznam.cz
Uč. pověřená zastupováním v nepřítomnosti zást. ŘŠ pro MŠ UZ:	Martina Janusová
Vedoucí ŠJ při MŠ U Zámku:	Ludmila Vlasaná
Telefon:	724 018 114
E-mail:	jjidlna-34@seznam.cz
Ekonomka školy:	Aneta Mintěl
Telefon:	605 942 496
E-mail:	ekonomka@mszaskolou.cz
Personalistka školy:	Elena Šarinová
Telefon:	725 059 525
E-mail:	personalistkazaskolou@seznam.cz
Počet pedagogických zaměstnanců:	6 učitelek MŠ
Počet správních zaměstnanců:	5 (z toho 2 uklízečky, 1 vedoucí ŠJ, 1 kuchařka a 1 zaučená kuchařka)

Profilace MŠ U Zámku:

Mateřská škola se zaměřuje na rozvoj osobnosti dítěte na základě aktivního poznávání všeho nového a získávání kladných osobních postojů.

1.5. Identifikační údaje o pracovišti - MŠ Tarnavova

Adresa mateřské školy:	Tarnavova 18, 70030 Ostrava–Zábřeh
Typ školy:	MŠ s celodenním provozem

Počet tříd:	3 třídy s kapacitou 28 dětí
Počet dětí:	84 dětí
Provozní doba:	6:00 – 16:30 hod
Ředitelka školy:	Mgr. Věra Miklušová
Telefon:	602 511 622
E-mail:	ms.zaskolou@seznam.cz
Zást. ŘŠ pro MŠ Tarnavova:	Bc. Lenka Ryznerová
Číslo telefonu:	725 059 224
E-mail:	ms.tarnavova@seznam.cz
Uč. pověřená zastupováním v nepřítomnosti vedoucí učitelky:	Zdeňka Chvalinová
Vedoucí ŠJ při MŠ Tarnavova:	Ludmila Vlasaná
Telefon:	724 018 114
E-mail:	jidelna-34@seznam.cz
Ekonomka školy:	Aneta Mintěl
Telefon:	605 942 496
E-mail:	ekonomka@mszaskolou.cz
Personalistka školy:	Elena Šarinová
Telefon:	725 059 525
E-mail:	personalistkazaskolou@seznam.cz
Počet pedagogických zaměstnanců:	6 učitelek MŠ
Počet správních zaměstnanců:	5 (z toho 2 uklízečky, 1 vedoucí ŠJ, 1 kuchařka, 1 zaučená kuchařka)

Profilace MŠ Tarnavova:

Mateřská škola se zaměřuje na rozvoj dětské osobnosti, respektování individuality dítěte, osobnostně orientovaný model výchovy.

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

2.1. Charakteristika příspěvkové organizace

Mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Za Školou 1, příspěvková organizace vznikla 1.1.2003 sloučením 4 mateřských škol – MŠ Za Školou, MŠ Tylova, MŠ U Zámku a MŠ Tarnavova. Všechny čtyři mateřské školy stojí na území městského obvodu Ostrava – Jih. Dvě z nich - MŠ U Zámku a MŠ Tarnavova - stojí na sídlišti nazvaném Starý Zábřeh a další dvě - MŠ Za Školou a MŠ Tylova - na sídlišti nazvaném Pískové doly. Ředitelství příspěvkové organizace má sídlo v budově MŠ Za Školou. Jednotlivé budovy jsou od ředitelství vzdálené cca 500 m až 1,5 km.

Tři mateřské školy byly postaveny v 70-tých let jako typizované pavilónové budovy. Jsou to MŠ Za Školou, MŠ Tylova a MŠ Tarnavova. Čtvrtá mateřská škola – MŠ U Zámku je umístěná v rodinné vilce z roku 1831. V roce 1965 do ní byla přestěhovaná „první mateřská škola Moravské Ostravy“. Ta je v provozu dodnes pod názvem MŠ U Zámku.

Nedaleko mateřských škol je chráněná krajinná oblast (CHKO) Poodří, která nabízí řadu možností k vycházkám do přírody a dvě základní školy – ZŠ Jugoslávská a ZŠ Horymírova. S těmito školami naše mateřské školy úzce spolupracují.

Celkově má příspěvková organizace 13 tříd. Dvě jsou trojtřídní (MŠ Tarnavova a MŠ U Zámku) a dvě čtyřtřídní (MŠ Za Školou a MŠ Tylova).

V MŠ Tylova jsou 2 logopedické třídy, ve kterých jsou vzdělávány děti se specifickými vzdělávacími potřebami (především s vadami řeči). V těchto třídách je maximální počet 14 dětí ve třídě.

V MŠ Za Školou je od 1.9.2016 v provozu třída pro 2-3 leté děti, kde je zapsáno maximálně 22 dětí. Souběžně s učitelkami tam pracuje chůva. Kromě ní je v MŠ Za Školou volná třída. Ta může být v případě vyššího počtu zájemců o předškolní vzdělávání opět zprovozněna. V současné době slouží jako tělocvična, místnost pro divadelní představení, akce pro děti, porady, vzdělávání zaměstnanců apod.

Stavebně jsou 3 mateřské školy (Za Školou, Tylova a Tarnavova) vyřešené tak, že každá třída má samostatný vstup do šatny dětí, vlastní pracovnu, hernu, umývárnu, WC pro děti, WC a šatnu pro zaměstnance, sklad uč. pomůcek, sklad lehátek a kuchyňku nebo-li přípravnu jídla.

MŠ U Zámku má pouze jeden vstup do společné šatny dětí. Oproti ostatním budovám má menší prostory ve třídách i hernách dětí. Ve dvou třídách se vydává strava přímo ve třídách. Přípravna jídla (kuchyňka) je pouze v 1. patře. Budova má vlastní půdu a sklep. Půda slouží jako skladiště materiálu. Ve sklepech je kromě kotelny a různých skladů nedávno vybudovaná řemeslná dílna, šatna pro zaměstnance a sociální zařízení pro děti i dospělé. Budova MŠ U Zámku je jako jediná mateřská škola v Ostravě – Jihu vytápěna plynem.

Každá mateřská škola má vlastní kuchyň, ve které je připravovaná strava pro děti a zaměstnance konkrétní mateřské školy. Kromě klasické technologie se zaměstnanci školního stravování zaměřují na snížení obsahu soli v jídlech, zavádění nových receptů a přísné dodržování všech doporučení a nařízení KHS k nutričně vyváženému stravování dětí MŠ.

Mateřské školy jsou vybaveny standardním dětským nábytkem, koberci, hračkami, pomůckami apod. Učitelky spolurozhodují o tom, jaké pomůcky a hračky se do tříd zakoupí. Mezi běžné vybavení každé třídy patří klavír a interaktivní tabule ve třídách nejstarších dětí.

Tyto interaktivní tabule jsou skvělým doplňkem předškolního vzdělávání. Uvědomujeme si však, že nikdy nemohou nahradit sociální interakci, ke které dochází při všech činnostech v MŠ a která je v tomto věku pro děti nejdůležitější. Proto jsou činnosti s interaktivními tabulemi zařazovány v rozumné míře.

Standardním vybavením všech mateřských škol je tělocvičné nářadí (lavičky, kužely, gymnastické míče, žíněnky, ribstol, průlezky, lana, rehabilitační míče, dětské kladinky, skluzavky, švédské bedny, trampolinky apod.) a tělocvičné náčiní (stuhy, míčky, kruhy, tyče atd.). Toto nářadí a náčiní je rozmístěno ve třídách a je možno je různě přenášet a zapůjčovat.

K odpolednímu odpočinku rozkládají správní zaměstnankyně denně lehátka s lůžkovinami v hernách jednotlivých tříd. Pokud jsou děti rozděleny do jiných tříd, správní zaměstnankyně přenášejí lůžkoviny dětí na třídu, kde jsou děti dále vzdělávány.

Přijímání dětí do mateřské školy se provádí formou zápisu k předškolnímu vzdělávání. Termín a místo zápisu stanoví ředitelka mateřské školy v dohodě se zřizovatelem (*od 2. května do 16. května*) a zveřejní jej způsobem v místě obvyklým - *informační plakáty, webové stránky školy*.

Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let, nejdříve však děti od 2 let, kteří jsou způsobilé plnit požadavky stanovené RVP PV a ŠVP. Přijímání dětí probíhá ve správním řízení na základě žádosti zákonného zástupce.

V případě dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná také zpráva ze Speciálně pedagogického centra (dále SPC). Pro děti od pátého roku jejich věku předškolní vzdělávání je povinné. Toto povinné předškolní vzdělávání je poskytováno bezúplatně.

Zápis do MŠ společně se Dnem otevřených dveří probíhá v každé mateřské škole samostatně. Pokud není v konkrétní mateřské škole volné místo a je volné místo v jiné mateřské škole (součástí naší příspěvkové organizace), je zákonnému zástupci dítěte toto volné místo nabídnuto. Žádostem o převod dítěte z jedné MŠ do druhé MŠ v rámci příspěvkové organizace vyhovujeme přednostně. Při uvolnění místa v mateřské škole je možno přijmout dítě i mimo zápis do MŠ, tedy během šk. roku.

Pro lepší orientaci dětí i dospělých jsou třídy všech MŠ označeny symboly – obrázky. Všechny děti mají při nástupu do MŠ přiřazenou vlastní značku (obrázek), která dětem pomáhá zajišťovat jednu ze základních lidských potřeb, a to potřebu místa. Značka zajišťuje každému dítěti „jeho“ stabilní místo v šatně, v umývárně a na lehátku. Každé dítě má také stabilní místo u stolu. Těmito „jistotami“ se snažíme o vytvoření bezpečného prostředí a snižování agresivity mezi dětmi.

Filozofie školy

spočívá především v samostatné profilaci každé mateřské školy a ve spolupráci mezi jednotlivými kolektivy tzn. týmové práci, otevřené komunikaci, vzájemné podpoře a kooperaci. Předškolní vzdělávání vnímáme jako důležitý začátek pozitivního socializačního procesu, který je významný pro rozvoj dětí a jejich společenské postavení. Ve vzdělávací činnosti respektujeme osobnostně orientovaný model předškolního vzdělávání a zohledňujeme věkové a individuální zvláštnosti. Zároveň naplňujeme Úmluvu o právech dítěte a program Světové zdravotnické organizace pro Evropu – Právo na zdravý začátek života.

Svou náplní a přístupem se zaměřujeme na vštěpování základů zdravého životního stylu a na prevenci sociálně patologických jevů. Doufáme, že výchovou ke zdravému životnímu stylu v podnětném a estetickém prostředí můžeme předcházet vzniku patologických jevů, jako je vandalismus, násilí a užívání drog.

Naším cílem je snaha o otevřenou komunikaci a spolupráci se zákonnými zástupci dětí.

Spolek rodičů Mateřídouška

Mateřská škola již řadu let spolupracuje se Spolkem rodičů Mateřídouška (SRM). Ten umožňuje zákonným zástupcům pomáhat při organizaci školních i mimoškolních akcích pro děti. Spolek podává také žádosti o granty a získané finanční prostředky pak využívá ke zlepšení podmínek dětí v souladu s potřebami mateřské školy.

2.2.Charakteristika pracoviště - MŠ Za Školou

V **MŠ Za Školou** sídlí ředitelství právního subjektu s názvem Mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Za Školou 1, příspěvková organizace. Tato mateřská škola stojí na sídlišti Starý Zábřeh. Jedná se o typizovanou panelovou budovu ze 70-tých let, která byla slavnostně otevřena **1. 9. 1982**.

Budova mateřské školy se skládá ze dvou pavilonů – správní budovy a pavilonu tříd. Ve správní budově je umístěna školní kuchyň, ředitelna, kancelář ekonomky, personalistky, vedoucí ŠJ a různé úložny a sklady (potravin, archiválií, čisticích prostředků apod.). V druhém pavilonu jsou čtyři třídy, kancelář zást. ŘŠ a šatna uklízeček. Dvě třídy jsou v přízemí budovy a dvě třídy společně s kanceláří zástupkyně ŘŠ a šatnou uklízeček v 1. patře. Pavilon správní budovy je s pavilonem tříd spojen v přízemí proskleným koridorem.

Předškolní vzdělávání v MŠ Za Školou zabezpečuje 7 kvalifikovaných učitelek MŠ, kterým pomáhá 5 správních zaměstnanců (2 uklízečky, 2 kuchařky a 1 chůva). Do dvou běžných tříd je

možno přijmout maximálně 28 dětí na třídu a do třídy pro 2-3 leté děti maximálně 22 dětí. Celkem tedy 78 dětí.

Stravování pro děti zajišťuje 1 ved. ŠJ, 1 kuchařka a 1 pomocnice v provozu. Kromě klasické technologie při přípravě pokrmů se zaměřují na snížení obsahu soli v jídlech, zavádění nových receptů a přísné dodržování všech doporučení a nařízení KHS k nutričně vyváženému stravování dětí MŠ. Ve správní budově jsou také kanceláře ekonomky a personalistky školy, která se podílejí na zpracování administrativy příspěvkové organizace.

V pavilonu tříd jsou v provozu tři třídy. Každá třída má svůj samostatný vchod, šatnu a sociální zařízení pro děti, šatnu a sociální zařízení pro dospělé, dále pak hernu a přilehlé kumbály (pro učební pomůcky a pro lehátka). U tříd jsou ještě kuchyňky nebo-li přípravný jídlů pro děti, třídy jsou využívány i jako jídelny. V hernách kromě hraní a cvičení dětí po obědě odpočívají na lehátkách. Čtvrtá třída je od roku 2006 uzavřená. V současné době je využívána jako tělocvična, keramická dílna, místnost pro divadelní představení, akce pro děti, porady, vzdělávání zaměstnanců apod. Místnosti pro děti jsou prostorné a díky velkému množství oken velmi světlé.

Vybavení mateřské školy tvoří standardní nábytek, koberce, hračky a pomůcky. Učitelky spolurozhodují o tom, jaké pomůcky a hračky budou do tříd zakoupeny. Mezi běžné vybavení patří klavír a interaktivní tabule ve třídě nejstarších dětí. Samozřejmostí je vybavení tělocvičným náradím jako jsou lavičky, kužely, gymnastické míče, žíněnky, ribstoly, průlezků, lana, rehabilitační míče, dětské kladinky, skluzavky, švédské bedny, trampolinky apod. Také tělocvičné náčiní jako stuhy, míčky, kruhy, tyče atd. jsou ve třídách a je možno je přenášet a vzájemně půjčovat.

K odpolednímu odpočinku rozkládají správní zaměstnankyně každý den v hernách lehátka s lůžkovinami. Pokud jsou děti rozděleny do jiných tříd (např. při nemoci učitelky apod.), jsou lůžkoviny přenášeny do tříd, kde je dětem dále poskytováno předškolní vzdělávání.

Mateřská škola má prostornou zahradu vybavenou 3 pískovišti, průlezkami, lanovým centrem, houpačkami a zahradním domkem, která je využívána k pobytu dětí venku. Zahradu je však zapotřebí vybavit dalšími herními prvky a zlepšit její celkový vzhled.

V těsné blízkosti se nachází ZŠ Jugoslávská, se kterou mateřská škola úzce spolupracuje a jejichž zahradu občas využívá k pobytu venku a k různým akcím pro děti.

2.3. Charakteristika pracoviště - MŠ Tylova

Mateřská škola Tylova je od 1. 1. 2003 součástí právního subjektu s názvem Mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Za školou 1, příspěvková organizace.

Čtyřtřídní mateřská škola je postavena na sídlišti Starý Zábřeh v městském obvodu Ostrava – Jih. Jedná se o panelovou budovu ze 70-tých let, jejíž slavnostní otevření proběhlo **1. 9. 1983**.

Budova sestává ze dvou pavilonů, a to pavilonu správní budovy a pavilonu tříd. Oba pavilony jsou propojeny prosklenou spojovací chodbou. V provozu jsou dvě běžné a dvě logopedické třídy (tzn. třídy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, které mají upravený vzdělávací program).

Všechny třídy mají samostatné vchody, kterými se vchází do šaten dětí. Mají také své pracovny, herny, umývárny, WC, kuchyňky pro výdej jídla, kabinety.... V prostorách tříd a heren jsou vytvořeny koutky pro hry a činnosti dětí. Herny slouží k rušnějším pohybovým aktivitám a po rozložení lehátek i k odpolednímu odpočinku dětí.

Mateřskou školu navštěvují děti většinou z nedalekého okolí. Do logopedických tříd se přihlašují rovněž děti z odlehlejších částí městského obvodu. Spolupráce s rodiči je dobrá, ale snažíme se o ještě větší zapojení rodičů do dění MŠ (společné akce, dílničky, přednášky, pomoc při úpravách zahrady...).

V mateřské škole pracuje 10 pedagogických pracovníků (z toho 4 speciální pedagogové v logopedických třídách a 2 asistentky pedagoga na 2 logopedických třídách). O úklid mateřské školy se starají 2 správní zaměstnankyně. Ve správní budově je také kuchyň (školní jídelna). Její provoz zajišťuje vedoucí školní jídelny, kuchařka a pracovníce v provozu ŠJ. Při přípravě pokrmů klasickou technologií se zaměstnankyně školní jídelny zaměřují na snížení obsahu soli v jídlech, zavádění nových receptů a přísné dodržování všech doporučení a nařízení KHS k nutričně vyváženému stravování dětí MŠ.

Ve správní budově jsou šatny správních zaměstnanců, úložny potravin, čisticích prostředků, zázemí pro praní a sušení prádla, také kancelář zástupkyně ředitelky školy, kancelář vedoucí školní jídelny.

Vnitřní prostory mateřské školy jsou vybaveny standardním nábytkem, koberci, hračkami a pomůckami pro děti. Učitelky spolurozhodují o tom, jaké pomůcky a hračky budou do tříd zakoupeny. Mezi běžné vybavení patří klavír a také interaktivní tabule ve třídě nejstarších dětí. Samozřejmostí je vybavení tělocvičným náradím, jako jsou lavičky, žíněnky, ribstoly, skluzavka, a také náčiním: kužely, míče, lana, rehabilitační míče, překážky, říční kameny, kroužky, stuhy, míčky, tyče atd. Je možno je přenášet a vzájemně půjčovat.

K odpolednímu odpočinku dětí rozkládají denně správní zaměstnankyně v hernách lehátka dětí. Pokud jsou děti rozděleny do jiných tříd (např. při nemoci učitelky apod.), přenášejí správní zaměstnankyně lůžkoviny dětí do tříd, kde je jim dále poskytováno předškolní vzdělávání.

Mateřská škola je obklopena zrekonstruovanou přírodní zahradou, která je vybavena průlezkami, hřištěm s gumovým povrchem, krytými pískovišti, přírodním kopcem, hmyzím domečkem, vyvýšenými záhony na bylinky, herními prvky, lavičkami a stoly, dřevěným pódium s 15 špalky k sezení, skladem hraček pro hry na zahradě. Proti slunci děti chrání 2 velké nastavitelné látkové clony.

Cílem vzdělávacího (edukačního) procesu je rozvíjení osobnosti dítěte s přihlédnutím k individuálním a věkovým zvláštěnostem, ale také k druhu a rozsahu postižení. Trvalým úkolem je systematické rozvíjení řeči v rámci individuálního přístupu jak v logopedických, tak v běžných třídách. Při odstraňování vad řeči MŠ úzce spolupracuje se Speciálně pedagogickým centrem (dále SPC) Kpt. Vajdy v Ostravě – Hrabůvce a s rodiči dětí. Snahou všech zaměstnanců je uspokojování citových potřeb dětí, posilování pozitivního citového ladění a citové kultivovanosti ve vztahu k okolí.

2.4.Charakteristika pracoviště - MŠ U Zámku

Budova MŠ U Zámku byla postavena v roce 1936. Podle dochovaných záznamů v původní kronice byla do této vilky přestěhovaná první obecná mateřská škola Moravské Ostravy. V roce 1986 byla MŠ předána k. p. Vítkovice Hutní montáže. Od 1.1.2003 je MŠ součástí právního subjektu s názvem Mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Za Školou 1, příspěvková organizace.

MŠ U Zámku stojí v klidné čtvrti rodinných domků v Ostravě – Zábřehu. Budova má jeden vstup do společné šatny dětí. Ve zvýšeném přízemí je umístěna třída Sluníčko, školní kuchyň, kancelář zástupkyně ŘŠ, vedoucí ŠJ a šatna správních zaměstnanců. Třída Sluníčko má

k dispozici pracovnu, hernu, umývárnu a WC. Nemá vlastní kuchyňku pro výdej jídla, proto je jídlo vydáváno přímo ve třídě.

V prvním patře budovy jsou umístěny třídy Ježek a Hříbek. Obě mají rovněž vlastní pracovnu, hernu, umývárnu a WC. Mají jednu společnou kuchyňku pro výdej jídla. Kuchyňka je u třídy Ježek. Pro třídu Hříbek je jídlo vydáváno přímo ve třídě.

Rozměry tříd této mateřské školy mají menší rozměry než třídy v klasických mateřských školách. Proto je ve všech třídách snížený počet dětí (ve dvou třídách je maximální počet 22 dětí na třídu a v jedné třídě je maximální počet 21 dětí). Třídy prošly v uplynulých letech rozsáhlou rekonstrukcí a modernizací. V dalších letech plánujeme pokračovat v modernizaci dalších vnitřních prostor.

Mateřská škola je vybavena standartním nábytkem, koberci, hračkami a pomůckami pro děti. Učitelky spolurozhodují o tom, jaké pomůcky a hračky budou do tříd zakoupeny. Mezi standardní vybavení patří klavír a také interaktivní tabule ve třídě nejstarších dětí. Samozřejmostí je vybavení tělocvičným náradím jako jsou lavičky, kužely, gymnastické míče, žíněnky, ribstoly, průlezký, lana, rehabilitační míče, dětské kladinky, skluzavky, švédské bedny apod. Také tělocvičné náčiní jako stuhy, míčky, kruhy, tyče atd. jsou rozmístěny ve třídách a je možno je vzájemně zapůjčovat.

V mateřské škole je vlastní kuchyň, která vaří pro potřeby dětí a zaměstnanců této MŠ. Stravu pro děti zajišťují 3 zaměstnankyně – vedoucí ŠJ, kuchařka a zaučená kuchařka. Při sestavování jídelníčku je dbáno na podávání plnohodnotné a vyvážené stravy.

Zvláštěností mateřské školy jsou půdní a sklepní prostory. Půdní prostory je možno v budoucnu rekonstruovat. Sklepní prostory již částečně zrekonstruovány byly. Vznikla v nich řemeslná dílna „U Šroubka a Vroubka“, sociální zařízení a šatna pro zaměstnance. Dále je ve sklepech umístěná plynová kotelná pro ohřev a vytápění celé budovy. Jedná se o jedinou MŠ v Ostravě – Jih, která je vytápěná plynem. Řemeslná dílna je využívána všemi 4 mateřskými školami.

Okolo budovy je zahrada vybavena dětskými venkovními prvky, květinovým záhonem a okrasnými keři. Na zahradě proběhly v minulých letech úpravy terénu. Další úpravy a modernizace školní zahrady jsou však nutné.

Za vzdělávací práci dětí v této MŠ odpovídá 6 učitelek. O úklid mateřské školy se starají 2 uklízečky. Zaměstnanci při své práci zohledňují věkové a individuální potřeby dětí.

2.5.Charakteristika pracoviště - MŠ Tarnavova

Mateřská škola Tarnavova je součástí právního subjektu Mateřská škola Ostrava – Zábřeh, Za Školou 1, příspěvková organizace. Nachází ve středu sídliště Pískové doly v Ostravě – Zábřehu v blízkosti CHKO Poodří, které nabízí řadu možností k vycházkám do přírody. Slavnostní otevření mateřské školy proběhlo **1. 9. 1990**.

Jednopatrová panelová budova MŠ byla postavena v 90.-tých letech 20. století. Kromě jedné třídy je v přízemí budovy školní kuchyň, kancelář zástupkyně ředitelky, kancelář vedoucí ŠJ, šatny správních zaměstnanců a různé úložny (čisticích prostředků, potravin, vyražených dokumentů apod.). Další dvě třídy jsou v prvním patře).

Všechny třídy mají samostatné vchody, které vedou do šaten dětí. Mají také své pracovny, herny, umývárny, WC, kuchyňky pro výdej jídla, kabinety.... Ve třídách a hernách jsou vytvořeny koutky pro hry a činnosti dětí. Herny slouží také k rušnějším pohybovým aktivitám a po rozložení lehátek i k odpolednímu odpočinku dětí.

Školní kuchyně připravuje stravu pro vlastní děti a zaměstnance mateřské školy. Pracuje zde vedoucí školní jídelny, kuchařka a zaučená kuchařka. Vyvážené stravování pro děti zajišťují dle zásad racionální výživy. Kromě klasické technologie při přípravě pokrmů se zaměstnanci školního stravování zaměřují na snížení obsahu soli a tuků.

Vnitřní prostory mateřské školy jsou vybaveny nábytkem, koberci, hračkami a pomůckami pro děti. Učitelky spolurozhodují o tom, jaké pomůcky a hračky se do tříd zakoupí. Mezi standardní vybavení patří klavír a také interaktivní tabule ve třídě nejstarších dětí. Samozřejmostí je vybavení tělocvičným náradím jako jsou lavičky, kužely, overbaly, žíněnky, ribstoly, průlezky, lana, rehabilitační míče, dětské kladinky, skluzavky, švédské bedny, apod. Také tělocvičné náčiní, jako stuhy, míčky, kruhy, tyče atd., je rozmístěno ve třídách a je možno ho přenášet a zapůjčovat.

Většina materiálního zařízení mateřské školy byla v minulých letech obměněna a další modernizace bude pokračovat. Bude také pokračovat aktivní komunikace a spolupráce s rodiči prostřednictvím Spolku rodičů Mateřidouška – a to především zapojením rodičů do akcí pořádaných mateřskou školou.

Okolo mateřské školy se rozkládá krásná přírodní zahrada, která je využívána celý školní rok. Její vybavení je bohaté, podnětné – rozvíjející obratnost dětí. Kromě prvků přírodní zahrady jako jsou lanové prolézací prvky, balanční kůly a chodníky, kolotoč, zvonkohra, dendrofon, hmyzí domeček, tunel se skluzavkou, chýše z vrbového proutí apod., jsou na zahradě pískoviště a dílničky pro tvoření z přírodnin. Dále na ní jsou vybudované záhonky pro pěstování trvalek a bylinek a pro kreslení dětí jsou na plotě zavěšené kreslicí tabule.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3.1. Analýza podmínek mateřské školy

Základní podmínky pro vzdělávání předškolních dětí jsou legislativně vymezeny příslušnými právními normami - zákony, vyhláškami, prováděcími právními předpisy.

Na právní normy navazuje Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (dále RVP PV). Ten podrobně popisuje a doporučuje materiální, organizační, personální, psychohygienické a pedagogické podmínky, které příznivě ovlivňují, resp. podmiňují kvalitu poskytovaného vzdělávání. Analýza našich podmínek vzdělávání vychází ze závěrů kontrolní činnosti vedoucích zaměstnanců.

3.2. Věcné podmínky

Prostory pro skupinové a individuální činnosti dětí v našich 4 mateřských školách jsou dostatečně velké, i když v MŠ U Zámku o něco menší než bývá zvykem. Třídy a herny jsou postupně rekonstruovány tak, aby vytvářely podnětné prostředí pro děti. Dětský nábytek, hračky, tělocvičné náradí, náčiní, hygienické zařízení, vybavení pro odpočinek i nejrůznější materiál a doplňky odpovídají počtu a věku dětí ve třídě. Vše je zdravotně nezávadné a bezpečné a podle potřeb postupně obnovováno, doplňováno.

Hračky jsou umístovány tak, aby se děti vyznaly v jejich uložení a mohly si je samy vzít. Ve třídách jsou instalovány „koutky“ zaměřené na určitou oblast (např. dopravní, hudební apod.) a děti si z nich mohou vybírat. Podílejí se také na výzdobě prostředí vlastními výtvyry.

Šatny jsou vybaveny šatními bloky se značkami dětí a s dostatečným prostorem pro ukládání náhradního oblečení, svršků a obuvi.

Každá mateřská škola má vlastní zahradu se vzrostlou zelení, která dětem v období letních dní poskytuje přirozený stín. Zahrada MŠ Tarnavova byla před několika lety přeměněna na přírodní zahradu. Také zahrada MŠ Tylova byla nedávno krásně zmodernizovaná. Avšak vybavení zahrady MŠ U Zámku a zvláště pak MŠ Za Školou je nedostačující a v budoucnu chceme také tyto dvě zahrady zrekonstruovat.

Snahou všech zaměstnanců je tvorba klidného, vlnidného a estetického prostředí, ve kterém se budou děti cítit bezpečně a rády se do něj vracet.

3.3. Živospráva

Všechny čtyři mateřské školy mají vlastní kuchyň, ve které je připravovaná plnohodnotná a vyvážená strava pro děti i zaměstnance. Při její přípravě dodržují pracovnice správné technologické postupy, dbají na vhodnou skladbu potravin a doporučené intervaly mezi jídly. V rámci pitného režimu připravují dostatečné množství tekutin podávaných dětem během celého dne. V návaznosti na Školní vzdělávací program zařazují do jídelníčků tradiční recepty jak regionální tak recepty české i mezinárodní kuchyně. Nikdo však nesmí nutit děti do žádného jídla!

V MŠ je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád. Ten je natolik flexibilní, že umožňuje pedagogům reagovat na nenadále situace nebo individuální potřeby dětí.

Každý den je zařazován dostatečně dlouhý pobyt dětí venku. Činnosti jsou přizpůsobovány počasí a kvalitě ovzduší. Děti mají dostatek volného pohybu na zahradě i v interiéru MŠ. V denním režimu je respektována individuální potřeba aktivity, volné hry, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Ke spánku nejsou děti nuceny, učitelky učí děti odpočívat.

Pedagogové se chovají podle zásad zdravého životního stylu a poskytují tak dětem vhodný přirozený vzor. Naším cílem je i nadále přizpůsobovat režim dne, aktivity, podmínky, v maximální možné míře individualitám dětí.

3.4. Psychosociální podmínky

Prostředí mateřské školy je utvářeno tak, aby se vněm děti i dospělí cítili dobře, spokojeně, jistě a bezpečně. Nově přichozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí i situaci. Pedagogové respektují jejich potřeby, reagují na ně a napomáhají v jejich uspokojování.

Děti nejsou neúměrně zatěžovány či neurotizovány spěchem a chvatem ani nadměrnou náročností prováděných činností. Všechny mají rovnocenné postavení a žádné z nich není zvýhodňováno ani znevýhodňováno. Jakékoliv projevy nerovnosti, podceňování a zesměšňování dětí jsou nepřijatelné. Děti jsou vedeny tak, aby měly povědomí o tom, že všechny rasy a národnosti jsou si rovny, a že lidem s hendikepem je potřeba pomáhat.

Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážená s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů. Třída je pro ně kamarádkým společenstvím, v němž jsou zpravidla rády. Pedagogický styl je podporující, sympatizující, projevuje se přímou, vstřícnou, empatickou a naslouchající komunikací učitele s dětmi. Je vyloučeno manipulování s dítětem, zbytečné organizování dětí z obavy o časové podporování nezdravé soutěživosti dětí. Je uplatňován pedagogický styl s nabídkou, který počítá s aktivní spoluúčastí a samostatným rozhodováním dítěte.

Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě předškolního dítěte a potřebám jeho života. Pedagog se vyhýbá negativním slovním komentářům a podporuje děti v samostatných pokusech, je uznalý, dostatečně oceňuje a vyhodnocuje konkrétní projevy a výkony dítěte a přiměřeně na ně reaguje pozitivním oceněním, vyvaruje se paušálních pochval. Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora.

Všichni zaměstnanci se chovají důvěryhodně a spolehlivě (autenticky). Děti mají možnost vidět konkrétní vzájemnou pomoc mezi zaměstnanci školy navzájem i pomoc rodičů škole. Děti se mohou s důvěrou obracet na zaměstnance školy. Pedagogičtí pracovníci se programově věnují

neformálním vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

3.5. Organizace vzdělávání

Uspořádání dne v mateřské škole je dostatečně pružné a umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a jejich aktuální potřeby. Do denního programu jsou pravidelně zařazovány řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity, jež dětem nabízíme s ohledem na počasí uskutečnit také venku na zahradě MŠ.

Pedagogové se plně věnují dětem a jejich vzdělávání. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Při vstupu dítěte do mateřské školy je uplatňován individuálně přizpůsobený adaptační režim. Zákonný zástupce má možnost účastnit se adaptačního procesu dítěte ve třídě.

Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený, a to včetně aktivit, které mateřská škola organizuje nad rámec běžného programu. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní později pokračovat. Veškeré aktivity se snaží děti motivovat k vlastní aktivitě a experimentování. Snažíme se děti podněcovat, aby se zapojovaly do organizace činností, pracovaly svým tempem atp. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností v malých, středně velkých i velkých skupinách. Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Pokud to děti potřebují, mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností. Tuto možnost mají také při osobní hygieně.

Plánování činností vychází z potřeb a zájmů dětí, vyhovuje individuálním vzdělávacím potřebám a možnostem dětí. Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky (věcné vybavení prostředí je dostatečné a kvalitní, pomůcky jsou připravovány včas). Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě, spojování tříd je maximálně omezeno.

REŽIM DNE

Předškolní vzdělávání dětí probíhá v následujícím základním denním režimu:

6:00 - 8:30	hry, spontánní aktivity, řízené činnosti zaměřené na vzdělávání dětí (na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj)
8:30 – 8:35	ranní kruh = přivítání (včetně informací, co se bude v daný den konat)
8:35 – 8:50	ranní cvičení - pohybová aktivita – pohybová chvilka
8:50 - 9:20	dopolední svačina, hygiena
9:20 - 9:45	řízené činnosti zaměřené na vzdělávání dětí (na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj)
9:45 - 11:45	pobyt venku, hygiena, převlékání
během pobytu venku probíhají činnosti s důrazem na pohybové aktivity, seznamování s přírodou, přírodními jevy a okolním světem (v případě nepříznivého počasí probíhají činnosti ve vnitřních prostorách MŠ)
11:45-12:15	oběd, hygiena
12:15-14:15	odpočinek dětí na lehátkách, hygiena, převlékání
14:15-14:30	odpolední svačina, hygiena

14:30-16:30 hry, spontánní aktivity, řízené činnosti zaměřené na vzdělávání dětí (na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj) - v případě pěkného počasí mohou probíhat tyto činnosti také na zahradě MŠ

TRADICE MŠ

Nedílnou součástí života mateřské školy jsou tradiční akce, které jí dodávají charakteristické rysy: *oslavy narozenin, divadelní představení v MŠ, besedy (např. s nevidomým člověkem + vodícím psem), spolupráce s charitou, Drakiáda, Mikulášská nadílka, pečení vánočního cukroví, vánoční besídka, maškarní karneval, návštěva ZŠ před zápisem do 1. tříd, oslava svátků jara - velikonoční tradice, exkurze k hasičům – dobrovolným hasičům, den otevřených dveří při zápisu do MŠ, oslava dne Země, recyklohraní a plastové tvoření, den pro maminky, koncertní představení, sportovní hry, výlet za policejními psy, návštěva Divadla loutek, Afrika v MŠ, oslava MDD, rozloučení se školáky, výtvarné soutěže – účast dětí dle nabídek, využití nabídky programů proti sociopatologickým jevům - Faust, Slunečnice, policie ČR apod.*

Některé akce pro děti probíhají ve spolupráci se Spolkem rodičů Mateřídouška.

3.6. Řízení mateřské školy

Mateřská škola má zpracovanou svou organizační strukturu a organizační řád školy. Má vytvořen funkční informační systém, a to jak uvnitř mateřské školy, tak navenek.

Všichni zaměstnanci mateřské školy jsou seznamováni s Organizačním řádem školy, svými povinnostmi a pravomocemi. Jsou seznamováni s úkoly v oblasti své práce, bezpečnostní předpisy mateřské školy a jsou povinni se jimi řídit a dodržovat je.

Mateřskou školu vede a v právních záležitostech zastupuje ředitelka školy. Ředitelka vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení mateřské školy, ponechává jim dostatek pravomocí a respektuje jejich názor. Podporuje a motivuje spoluúčast všech členů týmu na rozhodování o školním programu. Ředitelka školy vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, zaměstnance motivuje a podporuje jejich vzájemnou spolupráci.

Pedagogický sbor pracuje jako tým, zve ke spolupráci rodiče. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Ředitelka vypracovává ŠVP ve spolupráci s ostatními pedagogy, případně s rodiči.

Pedagogové se pravidelně scházejí na pedagogických poradách, kde vyhodnocují svoji práci, vzájemně konzultují, přichází s novými podněty a nápady k naplňování programu školy. Ostatní pracovníci se scházejí na pracovních poradách dle požadavků zástupkyň ředitelky školy a dle důležitosti.

Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy, jsou smysluplné a užitečné. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. MŠ spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány státní správy a samosprávy, se dvěma nejbližšími ZŠ, popřípadě i jinými organizacemi v místě mateřských škol a s odborníky poskytujícími pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

Zvýšená pozornost je věnována uvádění začínajících učitelek do praxe. Tyto učitelky mají určenou uvádějící učitelku a jsou povinny zpracovávat přípravu k výchovně vzdělávací práci. Začínající učitelky získávají další zkušenosti během hospitační činnosti u zkušenějších kolegyně. Je tím vytvářeno přívětivé prostředí pro začínající učitelky i podmínky pro zdravý kariérní růst a budování kompetencí učitelek.

3.7. Personální a pedagogické zajištění

Všichni zaměstnanci, kteří pracují v mateřské škole jako pedagogičtí pracovníci, mají předepsanou odbornou kvalifikaci. Ti, kterým část odbornosti chybí, si ji průběžně doplňují. Ředitelka informuje pedagogy o seberozvojových kurzech, projektech a seminářích.

Pedagogický sbor, resp. pracovní tým funguje na základě jasně vymezených a společně vytvořených pravidel. Velký důraz je kladen na profesionální chování a jednání vůči dětem, jejich rodičům i k sobě navzájem.

Pedagogičtí pracovníci se sebevzdělávají, ke svému dalšímu vzdělávání přistupují aktivně. Ředitelka podporuje profesionalizaci pracovního týmu, sleduje udržení a další růst profesních kompetencí všech pedagogů (včetně své osoby), vytváří podmínky pro jejich další systematické vzdělávání. Směny pedagogů jsou organizovány takovým způsobem, aby byla vždy a při všech činnostech zajištěna optimální pedagogická péče o děti.

Na základě možností a podmínek školy je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelek ve třídě, optimálně alespoň v rozsahu dvou a půl hodiny. Zaměstnanci jednají, chovají se a pracují profesionálním způsobem (v souladu se společenskými pravidly a pedagogickými a metodickými zásadami výchovy a vzdělávání předškolních dětí).

Dlouhodobé cíle v oblasti rozšiřování znalostí a prohlubování kompetencí vychází z výsledků inspekční činnosti ČŠI, která doporučila následující:

- zařazovat pravidelné hodnocení a sebehodnocení po skončení činností a tím získávat od dětí zpětnou vazbu jako východisko pro plánování dalších aktivit s dětmi a pro podporu kritického myšlení
- zaměřit přípravu denního vzdělávacího programu na využití pestrých organizačních forem práce s dětmi, které by cíleně podporovaly jejich kooperaci, komunikaci a spolupráci
- zaměřit systém zjišťování rozvoje dětí na průběžné informace a stanovovat individuální krátkodobé cíle vedoucí k jejich rozvoji

3.8.Spoluúčast zákonných zástupců

Vztahy mezi rodiči a pedagogy jsou založeny na vzájemné důvěře, otevřenosti, vstřícnosti, porozumění, respektu a ochotě spolupracovat. Škola vnímá rodiče jako partnery podílející se na předškolním vzdělávání svých dětí. Pedagogové sledují konkrétní potřeby dětí a snaží se porozumět problémům, kterými rodina prochází a pomáhat rodičům v péči o jejich dítě.

Abychom předcházeli možným úskalím adaptačního procesu dítěte, dáváme rodičům možnost podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů vstupovat do her svých dětí. Rodiče jsou pravidelně a dostatečně informováni o všem, co se v MŠ děje. Projevili-li zájem, mohou se také spolupodílet na tvoření programu MŠ.

Během celého školního roku mají možnost informovat se u třídních učitelek svého dítěte o jeho prospívání a také o jeho individuálních pokrocích v rozvoji i učení, a to každodenně při vyzvedávání svého dítěte, popřípadě si mohou s učitelkou domluvit konzultační schůzku, mimo dobu kdy se věnuje přímé pedagogické činnosti. Rodiče se mají možnost domluvat na společném postupu při jeho výchově a vzdělávání.

Zaměstnanci školy chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost v jejích svěřených vnitřních záležitostech. Jednají s rodiči ohleduplně, taktně, s vědomím, že pracují s důvěrnými informacemi. Nezasahují do života a soukromí rodiny.

Mateřská škola podporuje rodinnou výchovu a pomáhá rodičům v péči o dítě; nabízí rodičům poradenský servis i nejrůznější osvětové aktivity v otázkách výchovy a vzdělávání předšk. dětí.

Spolupráce se zákonnými zástupci dětí probíhá zejména:

- při společných přípravách slavností, organizaci výletů, exkurzí, podávání námětů na výlety a exkurze
- vlastní účastí na slavnostech, workshopech, besídkách
- při společném budování zázemí, získávání pomůcek, hraček pro děti
- v podnětech ke zlepšení, zpestření či doplnění činností MŠ
- při účasti na samotné náplni výchovně vzdělávacího procesu např. při organizaci výletu, exkurze, ale také snahou komunikovat s pedagogy, poznávat se navzájem a obohacovat

3.9.Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Speciálně pedagogickou péči zajišťujeme zejména ve dvou třídách v MŠ Tylova (tzv. logopedických třídách) ve spolupráci s odborníky ze Speciálního pedagogického centra Kpt. Vajdy v Ostravě – Zábřehu a dalšími školskými poradenskými zařízeními. Samozřejmostí je

úzká spolupráce s rodiči. V těchto třídách je v souladu s právními předpisy maximální počet 14 dětí ve třídě. Kromě učitelek s vysokoškolským vzděláním zaměřeným na speciální pedagogiku, pracují ve třídách také asistenti pedagoga.

Stanovené rámcové cíle a očekávané výstupy Školního vzdělávacího programu (ŠVP) jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají pedagogové na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami pedagogové zahrnují do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření.

Důležitou podmínkou úspěšnosti dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů pedagogů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o děti a jejich vzdělání podílejí. Rozvoj osobnosti dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dětí, které nejsou ve svých možnostech primárně omezeny.

3.10. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Nadaným dítětem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo pohybových, manuálních, uměleckých či sociálních dovednostech.

Za *mimořádně nadané dítě* se považuje dítě, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Mateřská škola dle svých možností vytváří takové materiální podmínky, které umožní talent dítěte snáz rozpoznat a nadále rozvíjet (např. nadstandardní vybavení třídy hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami, zajímavými projektovými dny, sportovními aktivitami...).

Mateřská škola má dostatek materiálů, knih a didaktických pomůcek, kterými může dále rozvíjet kognitivní schopnosti dětí. Vzdělávání nadaných dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Při vzdělávání jsou vytvářeny vhodné organizační podmínky (např. možnost samostatné práce s náročnějším zadáním). Pedagogové si prohlubují znalosti a dovednosti související se vzděláváním nadaných dětí. Podporují zvědavost dítěte, povzbuzují ke kladení otázek, podporují hledání vlastních cest a způsobů řešení, tvořivost, kombinační schopnosti a originalitu.

Mateřská škola spolupracuje s odborníky ze školského poradenského zařízení, se zákonnými zástupci dítěte a dalšími subjekty (zájmové organizace, vzdělávací instituce, sponzoři atp.). Pokud je dítě diagnostikováno jako mimořádně nadané SPC, je pro něj zpracován IVP. Školní vzdělávací programy a doplňkové školní projekty dávají učitelkám dostatek možností, prostoru a námětů pro individuální práci s mimořádně nadanými dětmi tak, aby se jejich talent a schopnosti dále rozvíjely a bylo sledováno jejich přirozené tempo rozvoje.

3.11. Podmínky vzdělávání dětí 2-3 letých

Třídy, ve kterých probíhá vzdělávání dvouletých dětí, jsou vybaveny dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Vhodné vybavení je dle možností mateřské školy průběžně rozšiřováno a doplňováno. Třídy jsou vybaveny tak, aby dětem byly znepřístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Také nábytek v těchto třídách je zajištěn s ohledem na menší tělesnou výšku dvouletých dětí, podporuje správné držení těla při sezení a je stabilní. Herna dětem poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru, umožňuje

variabilitu v uspořádání prostoru. Děti si mohou volit kouty, ve kterých jim bude dobře, ale také si je mohou samy vytvářet.

Mateřská škola je vybavena dostatečným zázemím pro zajištění hygieny dítěte. Učitelky dbají na důsledný rozvoj hygienických návyků dvouletých dětí, v případě jakýchkoliv neshod jim poskytují pomoc, chůvy. Učitelky si jsou vědomy individuálních potřeb a vývojových zvláštností dětí ve věku od dvou do tří let.

Šatna je vybavena dostatečně velkým úložným prostorem na náhradní oblečení a hygienické potřeby. Rodiče mohou dětem donést náhradní oblečení a předejít tak jejich případnému diskomfortu.

Je zajištěn vyhovující režim dne, který respektuje potřeby dětí (zejména pravidelnost, dostatek času na realizaci činností, úprava času stravování, dostatečný odpočinek).

Mateřská škola vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami. Učitelky komunikují intenzivně s rodiči, aby společně zabezpečili úspěšnou adaptaci dítěte. Dítěti je umožněno používání specifických pomůcek pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty. Učitelka zastává velmi významnou pozici, stává se zástupcem rodiče, jistotou a oporou dítěte v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Vzdělávací činnosti jsou realizovány v menších skupinách či individuálně, podle potřeb a volby dětí. Dvouleté děti se nejvíce učí nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Učitelky proto tyto formy práce upřednostňují a uplatňují laskavě důsledný přístup, který děti pozitivně přijímají.

V mateřské škole jsou aktivně podněcovány pozitivní vztahy, které vedou k oboustranné důvěře a spolupráci s rodinou.

Na pracovišti MŠ za školou máme tříd pro 2-3leté děti. Tato třída je plně vybavena odpovídajícím nábytkem a materiálním zabezpečením pro vzdělávanou věkovou skupinu. Ve třídě pracuje společně s učitelkou také chůvy.

Bližší rozpracování obsahuje příloha ŠVP Organizace školního roku, která reaguje na konkrétní situaci v daném školním roce.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

4.1. Vnitřní uspořádání školy

Mateřská škola je sloučena ze 4 mateřských škol. V provozu je 13 tříd z toho 2 třídy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami tzv. logopedické třídy a 1 třídu pro 2-3 leté děti):

1. MŠ Za Školou 3 třídy – z toho 1 třída pro 2-3 leté děti
2. MŠ Tylova 4 třídy - z toho 2 tř. pro děti se spec. vzd. potřebami (logo)
3. MŠ U Zámku 3 třídy
4. MŠ Tarnavova 3 třídy

4.2. Složení jednotlivých tříd

MŠ Za Školou	- třída Broučci	(věk 2 – 3 roky) – max 22 dětí
	- třída Myšky	(věk 3 – 5 let) – max 28 dět
	- třída Sovičky	(věk 5 – 7 let) – max 28 dětí
MŠ Tylova	- třída Motýlek	(věk 2 - 4 let) – max
	- třída Beruška	(věk 4 – 7 roky) – max 28 dětí
	- spec. třída Květinka	(věk 3-7 let) – max 14 dětí
	- spec. třída Sluníčko	(věk 3-7 let) – max 14 dětí
MŠ U Zámku	- třída Ježek	(věk 2 – 4 roky) – max 21 dětí
	- třída Sluníčko	(věk 4 – 5 let) – max 22 dětí
	- třída Hříbek	(věk 5 – 7 let) – max 22 dětí

MŠ Tarnavova

- třída Kuřátka (věk 2 – 4 roky) – max 28 dětí
- třída Sluníčko (věk 4 – 5 let) – max 28 dětí
- třída Berušky (věk 5 – 7 let) – max. 28 dětí

Pravidla pro zařazování dětí do tříd

Třídy jsou věkově heterogenní. Do třídy pro 2-3leté děti jsou přednostně zařazovány děti mladší 3 let. Do speciálních tříd jsou zařazovány děti se speciálními vzdělávacími potřebami na základě „Doporučení“ ze Speciálně pedagogického centra.

Činnosti se souběžným působením dvou učitelů ve třídě

Ve většině tříd je souběžné působení dvou učitelek v době přípravy na pobyt venku, pobytu venku, přípravy na oběd, oběd, přípravy na odpočinek.

Kritéria pro přijímání dětí do mateřské školy

Ředitelka každoročně vydá v dubnu směrnici Přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání, ve které stanoví kritéria a podmínky, podle kterých bude postupovat při rozhodování na základě ustanovení §165 odst. 2 písm. b) školského zákona, ve znění pozdějších předpisů, o přijetí k předškolnímu vzdělávání v mateřské škole. Směrnice je zpracována v souladu s § 34 odst. 3 školského zákona ve znění pozdějších předpisů a je zveřejněna na webových stránkách mateřských škol a nástěnkách jednotlivých budov.

4.3.Organizace individuálního vzdělávání

Mateřská škola může poskytovat individuální vzdělávání dítěti, pro které je předškolní vzdělávání povinné a zákonný zástupce dítěte tuto skutečnost oznámí ředitelce školy.

Ředitelka doporučí zákonnému zástupci dítěte, které bude individuálně vzděláváno, oblasti, v nichž má být dítě vzděláváno. Tyto oblasti vychází z RVP PV. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Ověřování znalostí dítěte proběhne v mateřské škole 1. úterý v měsíci listopadu, případně v náhradním termínu 1. úterý v měsíci prosinci. Zákonný zástupce dítěte, které je individuálně vzděláváno, je povinen zajistit účast dítěte u ověření. Ověření má dvě části: zjištění úrovně znalostí, vědomostí a dovedností formou praktických činností z jednotlivých oblastí a rozhovor se zákonným zástupcem.

Ředitelka mateřské školy, kam bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání, ukončí individuální vzdělávání dítěte, pokud zákonný zástupce dítěte nezajistil účast dítěte u ověření a to ani v náhradním termínu. Odvolání proti rozhodnutí ředitelky mateřské školy o ukončení individuálního vzdělávání dítěte nemá odkladný účinek.

Po ukončení individuálního vzdělávání dítěte nelze dítě opětovně individuálně vzdělávat. Výdaje spojené s individuálním vzděláváním dítěte hradí zákonný zástupce dítěte, s výjimkou speciálních kompenzačních pomůcek podle § 16 odst. 2 písm. d) a výdajů na činnost mateřské školy, do níž bylo dítě přijato k předškolnímu vzdělávání.

4.4.Organizace distančního vzdělávání

Pokud z důvodu krizového opatření vyhlášeného podle krizového zákona, nebo z důvodu nařízení mimořádného opatření podle zvláštního zákona, anebo z důvodu nařízení karantény podle zákona o ochraně veřejného zdraví nebude možná osobní přítomnost většiny dětí, pro které je předškolní vzdělávání povinné, z mateřské školy nebo z odloučeného pracoviště nebo z nejméně jedné třídy, ve které se vzdělávají pouze tyto děti, poskytuje škola dotčeným dětem, vzdělávání distančním způsobem. Tato forma vzdělávání bude poskytována pouze dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

Forma distančního vzdělávání bude vycházet z podmínek a potřeb dětí. Rodiče budou v pravidelných intervalech obesíláni emailem a seznamováni s doporučenými aktivitami, rovněž budou aktualizovány webové stránky školy www.msaskolou.cz.

Zákonní zástupci, kteří nemají přístup k internetu, budou obesláni poštou, popř. kontaktováni osobně učitelkou MŠ nebo školním asistentem, který jim předá materiály v tištěné podobě. Výsledky distančního vzdělávání dětí budou konzultovány se zákonnými zástupci v termínech určených ředitelkou školy.

Pestrou nabídku aktivit, které budou děti spolu s rodiči realizovat, mohou dokumentovat videozáznamy, fotografiemi, hlasovými nahrávkami, kresbami apod. Při opětovném nástupu dítěte do MŠ, děti přinesou splněné úkoly do MŠ. Dětem bude založeno portfolio, které bude dokladem každodenního plnění vzdělávacích aktivit.

Formou on line vysílání, e-mailem, telefonickým rozhovorem budou děti dostávat od učitele zpětnou vazbu.

5. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

„NÁŠ SVĚT“

5.1. Vzdělávací cíle, záměry, filozofie

Filozofie školního vzdělávacího programu (dále ŠVP) spočívá především v autonomii jednotlivých mateřských škol. Jeho cílem je zohlednění vnitřních i vnějších podmínek každé mateřské školy - MŠ Za Školou, MŠ Tylova, MŠ U Zámku a MŠ Tarnavova a jejich zařazení do edukační činnosti.

Hlavním záměrem ŠVP je doplnění rodinné výchovy a zajištění různorodých aktivit směřovaných k uplatnění vlastních zkušeností a prožitků, experimentování a citlivému utváření zdravě sebevědomého a harmonicky vyváženého dítěte.

5.2. Dlouhodobé cíle vzdělávání

Výchova a vzdělávání

- Poskytovat kvalitní povinné předškolní vzdělávání
- Poskytovat vzdělávání dětí od dvou let
- Poskytovat vzdělávání pro děti se specifickými vzdělávacími potřebami
- Uplatňovat principy společného vzdělávání
- Rozvíjet polytechnické vzdělávání – využití řemeslné dílny, keramické pece, přírodní zahrady apod.

Podmínky vzdělávání

- Zdokonalovat věcné podmínky vzdělávání. Důležitou součástí je vhodná motivace, esteticky vyvážené prostředí, dostatek mnohostranných podnětů.

Pedagogický tým

- Zajistit kvalitní, vzdělaný a spolupracující pedagogický tým učitelek a asistentek pedagogů, školních asistentek a chův.

Spolupráce s rodinou

- Úzce spolupracovat s rodinou a doplňovat její výchovu. Předpokladem úspěchu je nejen vzájemná spolupráce všech zaměstnanců, ale i rozumný přístup zákonných zástupců a jejich spolupráce se školou

5.3. Metody a formy vzdělávání

Formy vzdělávání

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se v průběhu dne vyskytnou. Rozvoj dětského poznání je založen na přímých zážitcích dětí, na vyváženosti spontánních aktivit a řízených činností v menších nebo větších skupinách nebo individuálně. Vycházíme z dětské volby, zvědavosti a potřeby objevovat. Organizační forma vzdělávání frontální se zařazuje při vzdělávacích činnostech, které ji vyžadují.

Metody vzdělávání

Při vzdělávání jsou využívány následující metody:

- prožitkové a kooperativní učení hrou
- situační učení – srozumitelné a praktické ukázky
- spontánní sociální učení – princip přirozené nápodoby
- didakticky cílené činnosti – motivovaná činnost nabízena dítěti se spontánním a záměrným učením /skupinová i individuální/
- princip vzdělávací nabídky – dítě si samo volí činnost a aktivně se jí účastní

5.4. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami definuje školský zákon 561/2004 Sb. v aktuálním znění a vyhláška 27/2016 v aktuálním znění.

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám dítěte. Děti se speciálními vzdělávacími potřebami mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření školou.

Podpůrná opatření

Vyjádření míry organizační, pedagogické a finanční náročnosti podpůrného opatření, podpůrná opatření se člení podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti do pěti stupňů. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně vychází z Doporučení, která vydává školské poradenské zařízení (PPP nebo SPC).

Podpůrná opatření v mateřské škole:

- poradenská pomoc školy a školského poradenského zařízení,
- úprava organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání, včetně zabezpečení výuky předmětu speciálně pedagogické péče,
- použití kompenzačních pomůcek a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- úprava očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených RVP PV
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- využití asistenta pedagoga,
- využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti po dobu jeho pobytu ve škole podporu podle zvláštních právních předpisů, nebo
- poskytování vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Mateřská škola je zpravidla první instituce, ve které se dítě setkává s kvalifikovanou pedagogickou péčí. Učitelka mateřské školy tak většinou jako první upozorňuje na případné problémy dítěte díky každodennímu styku s dítětem a pedagogické diagnostice. Ve spolupráci s rodiči může zahájit proces odborného posouzení problémů, jehož výsledkem může být „dítě se speciálními vzdělávacími potřebami“ nebo „dítě nadané“. Díky včasné odborné pedagogické péči, spolupráci s odborníky a speciálními pedagogy může být dítěti položen kvalitní základ pro celoživotní vzdělávání.

Méně často se stává, že do mateřské školy nastoupí dítě, u nějž jsou speciální vzdělávací potřeby již diagnostikovány. Mateřská škola ve spolupráci s odborníky toto dítě vzdělává. Cílem je, aby přijímala a vzdělávala všechny děti bez rozdílu, všem poskytovala kvalitní péči a vzdělání a stala se tak inkluzivní.

Pojetí vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole

Dítě se speciálními vzdělávacími potřebami (dále se SVP) potřebuje cíle a záměry vzdělávání maximálně uzpůsobit jeho potřebám a možnostem. Při vzdělávání dítěte se SVP vychází mateřská škola z Doporučení speciálně pedagogického centra a do svých vzdělávacích strategií zahrnuje podpůrná opatření

Systém péče o děti se speciálními vzdělávacími potřebami

Přímá podpora - zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb

Učitelka mateřské školy nejprve poskytuje dítěti, které má vzdělávací obtíže, tzv. přímou podporu, která slouží ke zmapování možných forem podpory dítěte. Pokud nepostačuje zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb a obtíže dítěte vyžadují součinnost více učitelek, je vytvářen plán pedagogické podpory (PLPP).

Podpůrná opatření prvního stupně

Plán pedagogické podpory zpracuje učitelka pro dítě, pokud nepostačuje samotné zohlednění individuálních vzdělávacích potřeb dítěte při vzdělávání.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP

Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. Jedná se o závazný dokument napomáhající zajištění podpůrných opatření u dítěte (příloha č. 3 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.).

Před zpracováním PLPP učitelka mateřské školy o této skutečnosti informuje ředitelku mateřské školy. PLPP zpracovává učitelka mateřské školy od prvního stupně podpůrných opatření, a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu. S PLPP je seznámen zákonný zástupce dítěte a všechny učitelky, které dítě vzdělávají. Tiskopis obsahuje popis obtíží dítěte, stanovení cílů podpory a způsobů vyhodnocování plánu podpory. Učitelka mateřské školy vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření.

Pokud PLPP je vyhodnocen jako neúčinný a problémy a obtíže dítěte dále přetrvávají a jsou překážkou při vzdělávání dítěte, je nutné vyzvat rodiče k vyhledání odborné péče ve školském poradenském zařízení. Školská poradenská zařízení jsou Pedagogicko-psychologické poradny (PPP) nebo příslušná Speciálně pedagogická centra (SPC) pro dané vady.

Výsledky poradenské pomoci

PPP nebo SPC vypracuje Zprávu nebo Doporučení:

- **Zpráva** je výsledkem poradenské pomoci školského poradenského zařízení a jsou v ní uvedeny skutečnosti podstatné pro doporučení podpůrných opatření. Zpráva je určena pouze rodičům.
- **Doporučení** ke vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami je závazný dokument pro úpravu vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami, na základě kterého škola pracuje s podpůrnými opatřeními a žádá o finanční prostředky. Doporučení obdrží mateřská škola zpravidla datovou schránkou.

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně

Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s Doporučením školského poradenského zařízení. Škola může místo doporučeného podpůrného opatření přijmout po projednání s příslušným školským poradenským zařízením a s předchozím písemným informovaným souhlasem zákonného zástupce dítěte jiné podpůrné opatření stejného stupně, pokud to neodporuje zájmu dítěte.

Informovaný souhlas zákonného zástupce

Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce dítěte. Informovaný souhlas je součástí doručeného Doporučení.

Informovaný souhlas obsahuje

- a) výslovné vyjádření souhlasu s poskytováním podpůrných opatření,
- b) informace o důsledcích, které vyplývají z poskytování podpůrného opatření, zejména o změnách ve vzdělávání v souvislosti s poskytováním podpůrného opatření,
- c) informace o organizačních změnách, které v souvislosti s poskytováním podpůrných opatření mohou nastat
- d) podpis zletilého žáka nebo zákonného zástupce žáka stvrzující, že informacím uvedeným v písmenech b) a c) porozuměl.

Podpůrná opatření škola poskytuje bezodkladně po obdržení Doporučení školského poradenského zařízení a udělení písemného informovaného souhlasu zákonného zástupce dítěte.

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Individuální vzdělávací plán

Individuální vzdělávací plán (IVP) zpracovává mateřská škola pro dítě od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu. Jedná se o závazný dokument – součást dokumentace dítěte. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem.

IVP vyhodnocuje ŠPZ ve spolupráci se školou nejméně jednou ročně. Sám je podpůrným opatřením a navíc definuje další podpůrná opatření.

Pokud Doporučení školského poradenského zařízení obsahuje návrh organizační formy s IVP, vypracuje ho ve spolupráci s učitelkami ředitelka mateřské školy nebo speciální pedagog, který zajišťuje předmět speciálně pedagogické péče. V případě nejasností konzultuje s SCP nebo PPP, které vydalo Doporučení.

Systém péče v případě doručení Doporučení

- zajištění informovaného souhlasu s poskytováním PO
- zajištění PO - asistenta pedagoga pokud je v Doporučení
- tvorba IVP pokud je v Doporučení
- realizace IVP - učitelky, které mají dítě s Doporučením ve třídě
- vyhodnocování IVP

Předmět speciálně pedagogické péče

Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění speciálně pedagogické péče pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod.

Mateřská škola poskytuje předmět speciálně pedagogické péče pouze na základě Doporučení, ve kterém je specifikovaná náplň předmětu speciálně pedagogické péče.

Konzultace všem učitelkám mateřské školy a rodičům dětí poskytuje speciální pedagog případně školské poradenské zařízení, které vydalo Doporučení.

Asistent pedagoga

Asistent pedagoga – poskytuje podporu učitelce mateřské školy při vzdělávání dítěte či dětí se SVP v rozsahu podpůrného opatření, které je specifikováno v Doporučení.

Asistent pedagoga poskytuje podporu učitelce mateřské školy, pomáhá při organizaci a realizaci vzdělávání, podporuje samostatnost a aktivní zapojení dítěte do všech činností. Podle potřeby pracuje s dítětem nebo s ostatními dětmi třídy podle pokynů učitelky mateřské školy. O své činnosti si vede stručný záznam v sešitě.

Normovaná finanční náročnost (NFN) pro poskytování podpůrných opatření

Doporučení může obsahovat i normovanou finanční náročnost pro kompenzační a učební pomůcky a pro personální podporu dětí a učitelů (asistent pedagoga, speciální pedagog).

Kompenzační a speciální učebnice a pomůcky

Doporučení může obsahovat i návrh na využívání kompenzačních a speciálních pomůcek. Pokud jsou pomůcky určeny pro více dětí, učitelky, které tyto děti vzdělávají, si je půjčují. Pokud má kompenzační a speciální pomůcky k dispozici pouze jedno konkrétní dítě, jsou tyto pomůcky k dispozici přímo na třídě daného dítěte. Ke své práci je využívá také speciální pedagog v předmětu speciálně pedagogické péče. Pomůcky pro děti s vadami řeči jsou k dispozici v kabinetu MŠ Tylova.

5.5. Nadané dítě v mateřské škole

V předškolním věku dítě prochází obdobím nerovnoměrného a skokového vývoje, takže je mnohdy těžké odlišit nadání od akcelerovaného vývoje v určité oblasti. Akcelerovaný vývoj znamená, že se dítě projevuje v řadě oblastí pokročileji a vyspěleji než jeho vrstevníci. Avšak akcelerace vývoje se nemusí projevit ve všech oblastech. Vývojově akcelerované dítě, byť jen s některými těmito projevy, by mělo být brzy identifikováno a podporováno v mateřské škole i v rodině.

Podpora mateřské školy se zaměřuje na rozvoj akcelerovaných schopností, dovedností a projevů dítěte, ale také na rozvoj osobnostních charakteristik, které využije v budoucnosti bez ohledu na pozdější dominantní zájem. Jedná se např. o stimulaci tvořivosti, o rozvoj sociálních dovedností nebo o systematické rozšiřování jeho znalostí a vědomostí.

Pokud je vydáno Doporučení školského poradenského zařízení, realizuje mateřská škola všechna stanovená podpůrná opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Podmínky vzdělávání dětí nadaných

- spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními,
- spolupráce s jinými organizacemi: Spolek rodičů Mateřidouška, Svět techniky Dolní oblast Vítkovice, knihovna, Středisko volného času Korunka,
- vzdělávání učitelek v oblasti nadání, účast na konferencích k nadání, spolupráce se společností Zadek,
- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, forem i metod vzdělávání,
- realizace všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí.

Aktivity pro děti s různým druhem nadáním:

- šachy do škol,
- keramika,
- řemeslná dílna,
- plavání, saunování
- bruslení, lyžování apod.

5.6. Vzdělávání 2-3 letých dětí

Motorické dovednosti 2-3 letých dětí

V pohybových aktivitách jsou dvouleté děti méně obratné. Jejich motorický vývoj je spojen s potřebou aktivity, projevující se především pohybem – během, poskakováním, lezením, prolézáním apod. Neuspokojené potřeby pohybu mohou vést k napětí, v krajních případech až k neurotickým projevům.

Prostředí mateřské školy i denní režim dětí je proto uzpůsoben tak, aby umožňoval rozvoj pohybových dovedností dětí.

Poznávací procesy 2-3 letých dětí

Pedagogové MŠ respektují specifika související s dosahovanou úrovní ve všech oblastech vývoje dítěte. Rozdíly v jednotlivých oblastech vývoje dětí tohoto věku jsou velmi výrazné.

Dvouleté děti projevují velkou touhu po poznání, experimentování, objevování. Poznávají všemi smysly, vymezují se vůči ostatním, osamostatňují se, bývají silně egocentrické. Neorientují se v prostoru a čase, žijí přítomností a situacemi, které je naplňují.

Dvouleté děti potřebují poznávat svět, který je obklopuje a chtějí se v něm orientovat. Pro tyto děti je poznávání okolí běžnou činností a rozvoj poznávacích procesů je pozorovatelný na tom, jak se orientují v prostoru, čase, jak chápou např. pojem množství apod. Pedagogové musí promýšlet, které podněty děti potřebují, aby je nepřesytily ani nenudily, ale zároveň, aby pro ně byly podněty srozumitelné a děti se jich nebály.

Dvouleté děti postupně dokáží rozlišovat méně, více, polohu nahoře a dole, učí se odhadnout vzdálenost, pracují s jednoduchými „vkládačkami“, puzzlemi a stavebnicemi. Pedagogové jim pomáhají v chápání okolního světa nabídkou vhodných činností, učí je žít ve společnosti vrstevníků a prostřednictvím jednoduchých pravidel k nim přibližují normy a hodnoty společnosti.

Řeč a komunikace 2-3 letých dětí

Z hlediska vývoje řeči je období před dovršením tří let významným obdobím. V tomto věkovém období většina dětí nesprávně vyslovuje, řeč se teprve vytváří. Dvouleté děti rády experimentují se slovy, s radostí opakují některá slovní spojení a především mají rády krátké říkanky spojené s rytmizací či pohybem.

Velmi důležitý je správný mluvní vzor pedagogů, chův a samozřejmě.

Učení nápodobou, volná hra, experimentování 2-3 letých dětí

Hra přináší dětem radost. Prostřednictvím hry se děti realizují, promítají do ní svá vlastní přání. Prostřednictvím hry zpracovávají své vlastní zkušenosti a realitu. Zkoumají svět prostřednictvím smyslů, pohybových aktivit, zkoumají různé materiály, předměty, prozkoumávají prostor.....poznávají sami sebe i ostatní lidi. V tomto období se učí experimentováním, objevováním a především nápodobou.

Přítomnost učitelky usnadňuje hru s vrstevníky, jejím prostřednictvím mohou být děti v častějším kontaktu, přestože v tomto období převládají spíše hry paralelní (vedle sebe).

Pedagogové připravují vzdělávací nabídku pro dvouleté děti úpravou prostředí, výběrem vhodných hraček a pomůcek.

Prosociální dovednosti 2-3 letých dětí

Pro dvouleté děti je zařazení do mateřské školy nejčastěji první sociální zkušeností mimo širší rodinu. Obvykle mají silnější potřebu vazby na dospělou osobu. Poznávají nové vzorce chování dospělých i vrstevníků, vymezují si vlastní prostor, přijímají vymezené hranice a nové role.

Pedagogové a chůvy zastávají velmi významnou pozici, stávají se zástupcem rodičů, jistotou a oporou v běžném dění i v budování vztahů s vrstevníky.

Metody a formy práce s 2-3letými dětmi

Vzdělávací činnosti dvouletých dětí jsou realizovány v menších skupinách nebo individuálně, a to podle potřeb a volby dětí. Pokud je ve třídě chůva, využívá ji učitelka k zajištění individuální nebo skupinové organizační formy.

Děti mladší tří let vyžadují opakování známých činností. Z toho důvodu učitelky ve třídě nastavují tzv. rituály = pravidelné činnosti, které pomáhají dětem vytvářet pocit jistoty a bezpečí. Protože se děti dokáží soustředit velmi krátkou dobu, musí se tomuto požadavku přizpůsobovat délka činností přizpůsobovat a musí být zajištěno pravidelné střídání. Spontánní a řízené činnosti se musí často střídat především s volnou hrou a pohybem. Obsah vzdělávání dvouletých dětí je rozpracován v TVP.

Vhodným metody a formy práce 2-3letými dětmi

- individuální nebo práce s malou skupinkou dětí
- frontální – mají význam zejména při vytváření pocitu sounáležitosti, nácvičky hygienických návyků
- spontánní a řízené aktivity jsou vzájemně provázané a převažují spontánní

- situační učení
- spontánní sociální učení (nápodoba)
- prožitkové učení
- učení hrou a činnostmi
- integrované učení (propojit všechny oblasti)
- kooperativní učení (učení ve vrstevnické skupině, přirozeně spolupracují)

Kvalitní předškolní vzdělávání dvouletých dětí nelze realizovat bez úzké spolupráce učitelek s rodiči, prarodiči i celým pedagogickým a nepedagogickým personálem.

II. ČÁST

VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP

Náš svět

6. SEZNAM INTEGROVANÝCH TEMATICKÝCH BLOKŮ

Příroda kolem nás
Svátky a tradice
Naše město očima dětí
To jsem já, člověk
Vím, co je správné
Říše pohádek

Obsah vzdělávání ŠVP „Náš svět“ je zpracován v souladu s RVP PV a obecně platnými právními předpisy. Jedná se o otevřený dokument, založený na právu každého dítěte na výchovu a vzdělání, na individuálním uspokojování potřeb, vzájemném respektování a spolupráci. Vychází ze života dětí a z prostředí, v němž vyrůstají. Preferuje způsoby práce, které jsou pro dítě a jeho zdravý rozvoj přirozené. Hlavním cílem tohoto vzdělávacího obsahu je nejen vzdělávání, ale i formování osobnosti, samostatnosti a rozvoj sociální gramotnosti dětí, rovněž obsahuje logopedickou prevenci, předčtenářskou a předmatematickou gramotnost a rozvoj pohybových schopností.

V ŠVP je pevně stanovených 6 integrovaných tematických bloků (témat) a specifikovány jejich charakteristiky, dílčí vzdělávací cíle, které jsou zpracovány v souladu s RVP PV a jeho pěti oblastmi a konkretizovanými výstupy, ke kterým chceme děti dovést. Při zpracování Třídních vzdělávacích programů pedagogové plánují konkrétní podtémata a přiřazují k nim konkrétní dílčí vzdělávací cíle, klíčové kompetence, očekávané výstupy a konkretizované očekávané výstupy. Dále k podtématům zpracovávají konkrétní nabídku činností a aktivit pro děti. Při zpracování vzdělávacích činností a aktivit dbají na vyvážený poměr motorických, kognitivních a estetických činností. Formy a metody práce jsou v jejich kompetenci. Také délka plnění témat a podtémat není časově omezená a je v jejich kompetenci. Pedagogové se při ní řídí zájmem dětí. Jednotlivá podtémata spojují vhodnou motivací.

Svou práci pedagogové průběžně hodnotí dle evaluačního plánu školy. Tato zákonná povinnost jim ukládá, aby výsledky evaluace operativně následně promítali do další práce.

Součástí našeho ŠVP je *Minimální preventivní program*, který prolíná celým školním rokem a lze jej průběžně zařazovat do témat – viz směrnice „Minimální preventivní program“. Jeho obsahem je prevence sociopatologických jevů, bezpečnost (včetně dopravní), ekologické citění a zdravý životní styl.

6.1.Příroda kolem nás

Pozorováním a pobytem v přírodě vést děti ke kladnému vztahu k přírodě, k sounáležitosti s přírodou živou i neživou, k postupnému chápání elementárních vztahů a souvislostí mezi jevy a ději v přírodě. Vytvářet potřebu pečovat o přírodu a život v ní, chránit ji jako nepostradatelnou součást životního prostředí člověka, cítit k ní odpovědnost a úmyslně ji nepoškozovat.

Dílčí vzdělávací cíle :

Dítě a jeho tělo

3. rozvoj a užívání všech smyslů
7. osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

9. rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)

Poznávací schopnosti, myšlenkové operace, představivost a fantazie

12. rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie

Sebepojetí, city, vůle

23. rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání

Dítě a ten druhý

29. rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních

Dítě a společnost

38. vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat
39. rozvoj společenského a estetického vkusu

Dítě a svět

43. pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
47. vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společností, planetou Zemi

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

1. soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje

Kompetence k řešení problémů

8. všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
10. problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje

Komunikativní kompetence

17. dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

Sociální a personální kompetence

25. uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
26. dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

Činnostní a občanské kompetence

35. odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
39. chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
43. dbá o osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.2.Svátky a tradice

Vést děti k vnímání kulturního dědictví, jeho hodnot, tradic a jazyka, umožnit dětem aktivně prožívat svátky a slavnosti.

Dílčí vzdělávací cíle :

Dítě a jeho tělo

2. rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka apod.), ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

10. rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
Poznávací schopnosti, myšlenkové operace, představivost a fantazie

16. osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)

Sebepojetí, city a vůle

22. rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit

Dítě a ten druhý

26. osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahu dítěte k druhým lidem

Dítě a společnost

37. vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností

Dítě a svět

42. poznávání jiných kultur

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

6. odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů

11. při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích

Komunikativní kompetence

18. domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Sociální a personální kompetence

28. napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
31. je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Činnostní a občanské kompetence

38. zajímá se o druhé i to, co se děje kolem, je otevřené aktuálnímu dění
41. spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat

6.3. Naše město očima dětí

Vést děti k vytvoření si kladného vztahu k městu, ve kterém žije a jeho okolí, v rámci jeho možností se v tomto prostředí orientovat, přiblížit dětem kulturní dědictví a tradice, seznámit je s historií a současným životem města.

Dílčí vzdělávací cíle :

Dítě a jeho tělo

4. rozvoj fyzické a psychické zdatnosti

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

11. osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

Poznávací schopnosti

17. vytváření základů pro práci s informacemi

Sebepojetí, city, vůle

21. rozvoj citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat

Dítě a ten druhý

28. vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)

Dítě a společnost:

32. poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
36. seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí v němž žijeme

Dítě a svět

40. seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
41. vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

3. má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v rádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů

9. řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
14. chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Komunikativní kompetence

20. ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní

Sociální a personální kompetence

29. spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim

Činnostní a občanské kompetence

34. dokáže rozpoznat a využít vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
44. dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

6.4. To jsem já, člověk

Povídáním a pozorováním svého těla pomáhat dětem získat základní poznatky o lidském těle a jeho hlavních funkcích. Vytvářet představu o zdravé životosprávě, učit děti rozlišovat lidské aktivity na ty, které mohou zdraví člověka podporovat a ty, které člověka poškozují. Vést děti ke kamarádství a toleranci, chovat se s empatií, učit je, že každý má svá práva a povinnosti.

Dílčí vzdělávací cíle :

Dítě a jeho tělo

1. uvědomění si vlastního těla

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

11. osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o další formy sdělení verbální i neverbální (hudební, pohybové, dramatické)

Poznávací schopnosti

14. posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)

Sebepojetí, city, vůle

18. poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
20. rozvoj schopnosti sebeovládání

Dítě a ten druhý

30. rozvoj kooperativních dovedností

Dítě a společnost

33. rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané

Dítě a svět

44. osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

4. klade otázky, hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo
7. pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů

15. nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

19. v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou
22. dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, interaktivní tabule, digitální pomůcky, audiovizuální technika apod.)
23. ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno si jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizím jazykům

Sociální a personální kompetence

32. chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí, a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence

33. svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat

42. uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se e hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

6.5. Víím, co je správné

Budeme děti seznamovat s významem zdravého životního stylu, s faktory poškozujícími zdraví, s důsledky negativního chování a jeho vlivu na lidský organizmus i životní prostředí a povedeme je k obezřetnému jednání při setkání s neznámými lidmi.

Dílčí vzdělávací cíle :

Dítě a jeho svět

6. osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
8. vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

10. rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Poznávací schopnosti, myšlenkové operace, představivost a fantazie

15. vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení

Sebepojetí, city, vůle

24. získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

Dítě a ten druhý

27. posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)

31. ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

Dítě a společnost

35. vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách

Dítě a svět

45. rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

2. získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

Kompetence k řešení problémů

12. zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

Komunikativní kompetence

21. průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Sociální a personální kompetence

27. ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

30. při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

Činnostní a občanské kompetence

36. chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá

40. má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu a snaží se podle toho chovat

6.6.Říše pohádek

Vést děti prostřednictvím pohádek do světa kultury a duchovních hodnot- vytvářet povědomí o mezilidských a morálních hodnotách, rozvíjet dětskou fantazii, představivost, paměť, pozornost, kultivaci řečového projevu.

Dílčí vzdělávací cíle :

Dítě a jeho tělo

5. osvojení si věku přiměřených praktických dovedností

Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč

10. rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu

Poznávací schopnosti

13. rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)

Sebepojetí, city, vůle

19. získání relativní citové samostatnosti

Dítě a ten druhý

25. seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému

Dítě a společnost:

34. rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny

Dítě a svět:

46. rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

5. učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům

Kompetence k řešení problémů

13. rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou. Dokáže mezi nimi volit.

Komunikativní kompetence

16. ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog

Sociální a personální kompetence

24. samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej

Činnostní a občanské kompetence

37. má smysl pro povinnost ve hře, práci, učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

7. TRÍDNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Třídní vzdělávací programy (dále TVP) tvoří učitelky jednotlivých tříd na období jednoho školního roku. Součástí TVP je také dokument, který obsahuje název a období realizace integrovaného bloku včetně kompetencí, dílčích cílů a očekávaných výstupů. Prostřednictvím tohoto dokumentu učitelky připravují vzdělávací nabídku činností pro děti a následně provádějí evaluaci.

Realizace TVP vychází především z prožitkového učení, učení hrou a činnostmi, experimentování a z pokusů.

TVP obsahuje charakteristiku konkrétní třídy. Učitelka v něm uvádí, na které cíle se zaměří, jaké jsou materiální podmínky konkrétní třídy, jaké metody a formy práce budou upřednostňovány. Uvádí jaké materiály budou při práci využívány (metodiky, Rok s barevnými kamínky aj.) a jaké specifické činnosti dětem v dané třídě učitelky nabízí (komunitní kruh, jóga, prevence logopedických vad apod.).

Při zpracování TVP učitelka vychází z integrovaných bloků školního vzdělávacího programu a jejich vzdělávacích záměrů. Vzdělávací záměr integrovaného bloku učitelka v TVP zpracovává v jednotlivých tématech. K naplnění záměru a cílů integrovaného bloku učitelka volí vlastní témata, která jsou vhodná pro děti v její třídě (respektuje věková specifika a potřeby dětí). Učitelka sama rozhoduje, kolik témat k naplnění vzdělávacího záměru integrovaného bloku zvolí. Obsahem téma odpovídá věku, možnostem, zájmům a potřebám dětí dané třídy.

Jednotlivá témata integrovaných bloků v TVP jsou vybírána tak, aby byla dětem blízká a bezprostředně reagovala na každodenní realitu života dětí. Celý tematický celek je propojován tím, co dítě každodenně vidí a prožívá. Doba trvání jednotlivých témat není stanovená časem, vychází pouze z obsahu realizovaného tématu.

Cíle jednotlivých témat vychází z pěti oblastí Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Vzdělávací nabídka třídních vzdělávacích programů

K jednotlivým tématům Třídního vzdělávacího programu chystají učitelky vzdělávací nabídku. Při jejím zpracování se řídí těmito pravidly:

- rozpracování témat odpovídá základním požadavkům pro výchovu a vzdělávání dětí předškolního věku
- vzdělávací nabídka je diferenciována dle věkových zvláštností dětí
- činnosti jsou založeny na metodách přímých zážitků
- využívá dětskou zvědavost a potřebu objevovat
- vede děti k individuální práci (vytváří podmínky pro danou činnost)
- probouzí v dětech zájem a chuť dívat se kolem sebe, naslouchat, objevovat, ale i odvalu ukázat co všechno už samo umí, zvládne, dokáže
- umožňuje hledat samostatné cesty tvořivým myšlením a vlastními nápady tzn. že dětem nepředkládá již hotové návody
- pokud je ve třídě dítě, které má jako podpůrné opatření - asistenta pedagoga - plánují učitelky vzdělávací aktivitu, kterou budou realizovat s využitím asistent pedagoga
- vzdělávací nabídka je operativně dotvářená a upravovaná
- obě učitelky ve třídě spolupracují
- krátkodobé plány jsou sestavovány tak, aby respektovaly hlavní cíle předškolního vzdělávání, kterými jsou:
 1. rozvíjení dítěte a jeho schopnosti učení
 2. osvojení základů hodnot, na nichž je založena naše společnost
 3. získání osobní samostatnosti, schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí

Do vzdělávací nabídky je zakomponován povinný obsah pěti vzdělávacích oblastí, které reflektují na vývoj dítěte, jeho přirozený život, zrání i učení, zajišťují propojení dílčích cílů a dosažených kompetencí dítěte.

Materská škola nabízí dětem další didakticky zacílené činnosti:

- hudebně – pohybové aktivity pro rozvoj hudebních a pohybových dovedností dětí
- dramatické aktivity pro rozvoj dramatických schopností dětí
- výtvarné činnosti pro rozvoj tvořivosti, fantazie, tvůrčího myšlení.

Učitelka zde má možnost individuálně pracovat s dětmi nadanými a dále tak rozvíjet jejich schopnosti.

8. Evaluační systém školy

Při každém evaluačním procesu si musíme ujasnit odpovědi na otázky:

- a) co budeme evaluovat
- b) kdo všechno se bude podílet na evaluaci
- c) jak, jakými, způsoby, metodami budeme evaluovat, s jakými výstupy
- d) kdy budeme evaluovat, v jakých časových intervalech

a) co budeme evaluovat:

- ŠVP – zjišťovat, zdali ŠVP respektuje a naplňuje požadavky RVP PV
- TVP – zjišťovat, zdali TVP respektuje a naplňuje požadavky ŠVP
- vzdělávací proces – zjišťovat a hodnotit např. míru naplňování vzdělávacích cílů, použité metody, postupy apod.
- nadstandardní aktivity školy
- spolupráci se zákonnými zástupci a jinými organizacemi
- podmínky školy
- činnosti, které v MŠ probíhají
- výsledky, kterých MŠ dosahuje

b) kdo se bude na evaluaci podílet

děti, zákonní zástupci, učitelky, správní zaměstnanci, spolupracující odborníci, partneři školy, zřizovatel, zprávy ČŠI, fotografie, kronika, www, dokumentace školy

c) jak, jakými, způsoby, metodami budeme evaluovat, s jakými výstupy

metody hodnocení a evaluace:

rozhovor, diskuse, pozorování, opakované dotazníky, ankety, sociometrické metody, projekty

jak budeme evaluovat – TVP - Třídní vzdělávací program

- učitelky navzájem – ústně
- evaluace dne v Třídní knize
- záznam o evaluaci tématu - po ukončení tématu – písemně do záznamového archu - pedagogové ve třídách
- písemné pololetní a celoroční hodnocení TVP – evaluace výsledků edukační činnosti, případných návrhů a připomínek zaměstnanců a zák. zástupců
- diagnostické záznamy o dětech – průběžně
- hodnocení „Plánů individuální podpory“ pro děti s odloženou školní docházkou a děti se spec. vzděl. potřebami - dle situace, nejméně 2x ročně
- společné hodnocení TVP ústní formou na pedagogických radách a provozních poradách – 2x ročně
- připomínky zákonných zástupců
- pohovor se zaměstnanci

jak budeme evaluovat – ŠVP - Školní vzdělávací program

- průběžná kontrola – viz záznam z průběžné kontrolní činnosti
- hospitace – viz záznamy z hospitace
- písemné celoroční hodnocení ŠVP - zpracování výsledků, případných návrhů a připomínek zaměstnanců a zák. zástupců
- připomínky zákonných zástupců a zřizovatele
- dotazníky zákonných zástupců a zaměstnanců
- ČŠI

d) kdy a kdo bude evaluovat, v jakých časových intervalech

- denně - setkávání, společné hodnocení a plánování ve třídě, zápisy v Třídní knize – pedagogové ve třídách

- záznam o evaluaci tématu - po ukončení tématu – písemně do záznamového archu - pedagogové ve třídách
- záznam o evaluaci ŠVP (v rámci pololetního a celoročního hodnocení) – všichni pedagogové
- schůzky se zákonnými zástupci – září, květen - zákonní zástupci
- operativní porady vedení školy – 1 x za 14 dní v MŠ Za Školou – ved. zaměstnanci
- pedagogické rady – srpen, leden-únor, červen – ped. rada
- operativní porady zaměstnanců jednotlivých pracovišť – 3 x ročně – září, prosinec, květen – zaměstnanci jednotlivých pracovišť
- provozní porady – srpen, leden, červen – všichni zaměstnanci
- příležitostná setkání při oslavách a jubileích zaměstnanců – všichni zaměstnanci

8.1. Plán evaluace

CO	KDO	KDY	JAK
Soulad s RVP PV	učitelky	2 x ročně	pedagogické rady, tiskopis „Evaluace ŠVP“
Naplňování obecných cílů	všichni zaměstnanci	průběžně	pozorování, hospitace
Efektivnost vlastní práce	všichni zaměstnanci	2 x ročně	sebeevaluace
Plnění pracovních povinností	všichni zaměstnanci	2 x ročně	sebeevaluace
Vedení třídní dokumentace	zást. ŘŠ pro MŠ	1 x za 2 měsíce	kontrolní činnost
Dodržování organizač. řádu	ředitelka	průběžně	kontrolní činnost
Respektování lidských potřeb	všichni zaměstnanci	průběžně	provozní porady, sebeevaluace
Kvalita podmínek MŠ	zaměstnanci, zákonní zástupci	1 x ročně	provozní porada, dotazník
Funkčnost spolupráce a komunikace	zaměstnanci, zákonní zástupci	1 x ročně	provozní porada, dotazník
Vedení dětí ke kompetencím	ředitelka, zást. ŘŠ pro MŠ	průběžně	hospitace
Plnění dílčích vzdělávacích cílů	učitelky MŠ	denně	ukazatelé, rizika
Plán činností tematických částí (podtémat)	ředitelka, zást. ŘŠ pro MŠ	průběžně	hospitace
Spokojenost zák. zástupců	zák. zástupci	průběžně	dotazníky, rozhovory, diskuze
Akce MŠ	zaměstnanci, zákonní zástupci	2 x ročně	porady, fotodokumentace
Průběh dne, spokojenost dětí	učitelky, zákonní zástupci, děti	denně	zápisy v TK, reakce dětí a zákon. zástupců
Řídící činnost	ČŠI, ředitelka	dle plánů	zpráva ČŠI, sebeevaluace ŘŠ

8.2. Využití evaluace

a) Využití evaluace směrem k dítěti

Závěry evaluace učitelky MŠ využívají směrem k dítěti – k účinnosti vzdělávání. Cílem evaluace je osobní rozvoj a spokojený citový život dítěte v mateřské škole tzn.

- aby se dítě cítilo v pohodě (po stránce fyzické, psychické i sociální)
- aby se dítě rozvíjelo v souladu se svými schopnostmi a možnostmi a současně byl podněcován jeho harmonický rozvoj
- aby mělo dostatek podnětů k učení a radost z něho
- aby bylo posilováno sebevědomí dítěte a jeho důvěra ve vlastní schopnosti
- aby mělo možnost vytvářet a rozvíjet vzájemné vztahy ve skupině a cítilo se bezpečně
- aby byl dostatečně podporován a stimulován rozvoj jeho řeč a jazyk
- aby se dítě seznamovalo se vším, co je pro jeho život a každodenní činnost důležité
- aby mohlo pochopit, že může prostřednictvím vlastních aktivit ovlivňovat své okolí
- aby obdrželo speciální podporu a pomoc, pokud ji dlouhodobě či aktuálně potřebuje

Všechny záznamy o dítěti jsou důvěrné.

Výsledky evaluace paní učitelky samostatně uplatňují ve svém plánování a projektování (třídním).

b) Využití evaluace směrem k zákonným zástupcům

- usilovat o vytváření partnerských vztahů mezi školou a zák. zástupci
- umožňovat zák. zástupcům přístup za svým dítětem do třídy a účastnit se jeho činností
- umožňovat zák. zástupcům účastnit se na tvorbě ŠVP i jeho evaluaci
- vést s zák. zástupci průběžný dialog o dítěti, jeho prospívání, rozvoji a učení
- evidovat názory, přání a potřeby partnerů ve vzdělávání (zák. zástupců, spolupracovníků, základní školy, obce) a na získané podněty reagovat
- provádět poradenské činnosti pro zákonné zástupce ve věcech výchovy a vzdělávání jejich dětí v rozsahu odpovídajícím pedagogickým kompetencím předškolního pedagoga a mateřské školy

Při evaluaci (hodnocení vlastní práce) nezjišťujeme, kdo je lepší a kdo horší, ale zda jsme my sami vynaložily své osobní maximum. Snažíme se o konkrétní zpětnou vazbu. Naučíme-li se být vůči ní vnímaví, dozvíme se, co potřebujeme vědět pro další plánování a další práci.